

Inatsisartuni ilaasortaq Ane Hansen (IA)
/MAANI

Raajanit tunisassiat MSC-mik ilisarnaaserneqartarnerat pillugu apeqqummut akissuteqaat

Apeqqu:

Aalisartut raajat minguitsutut MSC-mik ilisarnaaserneqaqqullugit suliniutaat tapersersorniarlugu Naalakkersuisut qanoq iliuuseqalersaarpat?

Akissut:

GA suliniut pillugu Inuussutissarsiornermut, Sulisoqarnermut Inuussutissarsiuutinillu Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmud kiisalu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmud saaffiginninikuuvoq.

Inuussutissarsiornermut, Sulisoqarnermut Inuussutissarsiuutinillu Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik pilersaarutip aningaasaleeqataaaffiginisaanut atorneqarsinnaasunik Naalakkersuisoqarfik aningaasaateqarnersoq pillugu apeqquteqaammik 3. januar 2008 tigusaqarpoq. Naalakkersuisoqarfik 19. februar 2008 akissuteqarpoq oqaatigalugu pilersaarut pitsaasutut isigineqartoq, kisiannili maannakkuugallartoq aningaasalersueqataanissamut aningaasassaqartoqanngitsoq. Peqatigitillugu GA kaammattorneqarpoq Kalaallit Nunaanni Takornariaqarnermut Inuussutissarsiuutinillu pillugit Siunnersuisoqatigiit attavigeqqullugit tapiiffigineqarsinnaanissaq eqqarsaatigalugu.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup Aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat aqutitigalugit MSC-mik ilisarnaasersuisalernissamut tapiiffigineqarnissamik qinnuteqaat GA-meersoq 27. februar 2008-imi tiguua. Qinnuteqaalli Aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat pillugit Inatsisartut inatsisissaat nr. 15, 20. november 2006-imeersumi piumasaqaatinut naapertuutinngilaq. Taamaattumik Naalakkersuisoqarfik 7. marts 2008-imi akissuteqarpoq tassani erseqqissaa-tigineqarluni qinnuteqaat sunik imaqartariaqarnersoq, GA-lu qinnuigalugu inatsisit naapertorlugu nutaamik qinnuteqaateqaqqullugu. Qinnuteqaat nutaq suli tiguneqanngilaq.

Suliniummud tunngatillugu Naalakkersuisut saaffiginnissutit tigusimasaat taakkuupput, taakkulu tunngavigalugit isummertoqarsimalluni.

Apeqquteqaammud tunngavilersuutit oqaaseqarfigineqarnerat:

2008-imi raajartassiissutissatut biologit siunnersuutaanut atatillugu Pinngortitaleriffik allappoq "Ukiuni kingullerni Kitaani pisarineqartartut tamakkerlutik ukiumut 150.000 tonsit missaaniissimasut". Tamannalu pisarsimasoq naak Naalakkersuisut ukiuni kingullerni TAC 134.000 tonsinut aalajanger-tarsimagaluaaraat.

4. april 2008
J.nr. 01.28/08

Postboks 269
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 47 04
apnp@gh.gl
www.nanoq.gl

Naalakkersuisut pissutsit taamaannerat aammalu piffissami sivisuumi pi-sarsimanera ilisimavaat. Tamannalumi tunngavigalugu Naalakkersuisut Avataasiarluni aalisarnermik nakkutilliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni § 10 imm. 8 allanngortippaat, taamaasilluni raajat pisarineqartut pisassiissutinit ilanngaatigineqartunut ilanngullugit naatsorsorneqartalerlutik tunisinermi allagartaniittut kisiisa pinnagit.

Eqqaamassajunnarsivat suliassaq una Inatsisartut 2007-imi upernaakkut ataatsimiineranni (immikkortoq 9) inatsisartunut saqqummiunneqarmat Inatsisartuni ilaasortanit Lars-Emil Johansenimit (S), Jens-Lars Fleischerimit (S), Jens B Frederiksenimit (D) aamma Augusta Sallingimit (A) kissaatigineqarluni:

- periarfissaq siullesq atorlugu Avataasiarluni aalisarnermik nakkutilliineq pillugu namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 33, 18. december 2006-imeersoq atorunnaarsinneqassasoq,
- nutaamik nalunaarusiortoqassasoq, tassani massakkut nalunaarummi § 10 imm. 8-mi oqaasertaasut peerlugit Avataasiarluni aalisarnermik nakkutilliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9, 15. april 1996-imeersup oqaasertaanik taarserlugu,
- nutaamik malittarisaliornikkut, raajat nunamut tulaassassaataasut oqimaalutaqqissaarneqartalissasut, maannakkut suliffissuarmi periusaasunut taartaasussamik.

Taamanikkut, massakkullu allanngortitsinissamut tunngavissaqalersitsinngitsumik, naliliivunga:

”Taassuma saniatigut nunarsuaq tamaat eqqarsaatigalugu periutsimik eqqussinissaq isiginiarneqarpoq, tassani salliutillugu tunisassiat unioqqutitsinani akuerisaasumillu aalisarnermi tunisassiat ilisarnaatilersorneqartassallutik. Kalaallit Nunaata periuseq taanna atorsinnaanngilaa nalunaarsugaanngitsunik nalunaarsornerlu ajortumik aalisarneq akuerigutsigu, soorlu nalunaarummi nutaanngitsumik taamaaliortugut.”

Inatsisartuni ilaasortat amerlanerussuteqartut aalajangiommassuk Naalakkersuisut peqquneqassasut Avataasiarluni aalisarnermik nakkutilliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 33, 18. december 2006-imeersoq atorunnaarsinneqassasoq taarsiullugulu, nutaamik nalunaarusiortoqassasoq, massakkut nalunaarummi § 10 imm. 8-mi oqaasertaasut peerlugit Avataasiarluni aalisarnermik nakkutilliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9, 15. april 1996-imeersumi oqaasertaanik taarserlugu, aarleqqutigisinnaavarput taamanikkut oqaaserisakka ullumikkut suli atuutissasut.

Pisoq unaavoq, nalunaarummi § 10, imm. 8 maannakkut atuuttoq ima qularnaatsiginngilaq 134.000 tonsit aalisarneqarnersut imaluunniit 155.000 tonsit, imaluunniit raajat allarluinnarnik annertussusillit. Taamaaliortoqarsinnaavorlu malittarisassat atuuttut malillugit unioqqutitsinertaqanngitsumik. Inatsisartummi aalajangiinerat isumaqarmat, inuussutissarsiortut nammineq aalajangersinnaagaat tunisinermi allagartamut qanoq annertutigisut nalunaarutigissanerlugit raajallu tunisassiarineqarnissaminnut naleqqutinngitsut qanoq annertutigissanersut. Taamaallitutik inuussutissarsiortut nam-

minneq aalajangersinnaavaat raajat pisarineqartartut qanoq annertutigissanersut, MSC-akuersissummik anguniagaqarnermi annertussutsit taakku pingaaruteqartorujussuupput.

Naalakkersuisut isumaqarput, TAC-p annikitsumik annikillisikkiartuaartineqarnissaa maannakkorpiaq siunertamut naapertuunnerpaassasoq, taamaattumillu 2008-mi 5 %-imik appartissimallugu. Tamanna taamaallaat 2008-mut atuuppoq, Naalakkersuisullu siunniuppaat appariartuaartitsineq ukiut tamaasa nalilersuiffigineqartassasoq. Kisianni inuussutissarsiortut pisanit qanoq annertutigisut nalunaarutigineqarnissaannut namminneq aalajangiisartilugit, Naalakkersuisut TAC annertussusiliissutigisartagaat pisarineqavissunut sunniuteqanngingajappoq.

Aalisarnermut inatsit

Aalisarnermut inatsit aammalu aalisarnermut inatsisissatut siunnersuut inatsisaapput sinaakkutassaasut, aqutsinissamullu sinaakkutassat naammassineqartarput nalunaarutinngorlutik.

Inatsisartut 2007-imi upernaakkut ataatsimiineranni immikkoortoq 9-p aappassaaneernerani oqaatigaara:

”Naalakkersuisut nalunaarutip nutaanngitsup uterfigeqqinnissaa tungaviumik akuersaarsinnaanngilaat, kisiannili ilimagalugu nalunaarummut nutaanngitsumut uteqqinnissamut amerlanerussuteqartoqartoq, tassani § 10, imm. 8-mi oqaasertaq peerneqassalluni aammalu avataasiorluni aalisarnermik nakkutillineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9 15 april 1996-imeersumi oqaasertanik taarserneqarluni.

Taamaammat Naalakkersuisut imatut nalunaaruteqassapput:

§ 10, imm. 8-mi maannakkut oqaasertaasoq peerneqassaaq aammalu avataasiorluni aalisarnermik nakkutillineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9 15 april 1996-immersumi oqaasertanik taarserneqarluni, immikkoortiterisarnermik, ajornikuujaa-nermi procentinik aammalu erngup ilanngaatigineqartarneranik aalajangersaaneq pillugit nalunaarusiornissamut aalisarneq pillugu inatsisip nutarternerani pisinnaatitsinissap ilanngunneqarnissaata tungaanut.

Aalisarneq pillugu inatsit nutarterneqareerpat, Naalakkersuisut nutaamik Kalaallit Nunaanni tunitsivinnut tunisinermi nalunaarusiorniartut. Taanna aalisakkat killilersugaasut tunineqarneranni tamanut atuuttumik malittarisassanik imaqassaaq. Tamanut atuuttunik malittarisassionermi siunertaassaaq immikkoortiterisarneq, ajornikuu-jaasarneq erngullu procentiata il.il. pillugit tungavissanik tamanit akuerineqarsinnaasunik nassaarnissaaq. Nalunaarut aammattaaq aali-sakkat killilersugaasut tamarmik tunineranni assigiissaakkanik ilitser-suusiornissamut pisinnaatitsissaaq. Siunnersuut aalisarnermik inuussutissarsiortunut tunisassiortunut aammalu Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaassutigineqassaaq.

Pisat tunineqarneranni assigiissaakkanik malittarisassat pitsaaqutigaat, niuernermi pissutsit tunisinermilu akit ersarinnerulersinneqarnissaat kiisalu aalisartut Kalaallit Nunaanni sumiiffinni tamani assigiimmik pineqartarnissaat.

Naggasiullugu Naalakkersuisut ilisimatitsissutigissavaat, aalisarnej pillugu Inatsisartut inatsisaanni siunertamik aalajangersagaq naaper-
torlugu aalisarnerup aalisagaqassutsip illersorneqarnissaa tungavi-
galugu ingerlanneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa Naalakkersuisut
pisussaaffigimmassuk. Naalakkersuisut isumaqarput nalunaarummut
nutaanngitsumut uteqqinnikkut tamanna eqqortinneqarsinnaanngit-
soq. Taamaammat raajanik ajornikunik nalunaarsuisarnerup nakkuti-
gineqarnerulernissaa, taassumalu kingorna biologit inassuteqaateqar-
tarnerannut atatillugu tamassuma eqqarsaatigineqartarnissaa Naalak-
kersuisut qulakkeerniarpaat.”

Aalisarnej pillugu Inatsisartut inatsisissaatut siunnersuutip nutaap Inatsi-
sartuni oqallisigineqarnissaa maanna 2009-mi upernaakkut ataatsimiinnis-
samut kinguartinneqarpoq, tullianik oqallisigineqalersinnagu Fiskerikom-
missionip nalilersueqqaarnissaa siunertaralugu. Fiskerikommisionip sulias-
saanut ilaavoq nunamut tunisisussaataitanerup nalilersornissaa, suliamullu
tassungalu akulerullugit suliarineqarsinnaapput soorlu raajarniarnermi im-
mikkoortiterisarnermut tunngasut, ajornikuiaanermi procentit imermullu ani-
ngaasartuutitut ilanngaanneqartarneri.

Naalakkersuisut isumaqartuarsinnarput raajanit pisuussutit isumannaatsu-
mik aqunneqarnissaanut aqut tamanna sivilisuginarsinnaagaluartoq atorne-
qartariaqartoq, tassami Inatsisartut aalajangersimaneranik tamanna pitut-
torneqarmat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Finn Karlsen

Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq